

นิพนธ์
รพป.น. 3.

หน่วยที่ 1

นโยบายและยุทธศาสตร์การแนะแนว ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

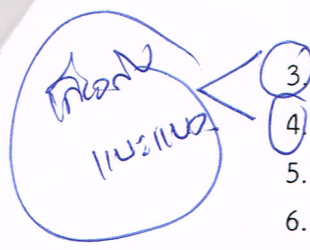
หน่วยที่ 1 นโยบายและยุทธศาสตร์การแนะแนว ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. แนวคิด

หลักสูตรการอบรมครูแนะแนวแกนนำและผู้รับผิดชอบงานแนะแนวของเขตพื้นที่การศึกษา เรื่อง “การแนะแนวเพื่อเตรียมผู้เรียนก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ตามมติ ครม.” ครั้งนี้ เป็นการขับเคลื่อนงานแนะแนวเพื่อนำมติครม.ด้านการแนะแนว ลงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยผ่านกลไกเครือข่ายแกนนำทางการแนะแนวระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 225 เขต ดังนั้น เพื่อให้เครือข่ายแกนนำที่เป็นศูนย์แนะแนวประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 225 เขตและผู้รับผิดชอบงานแนะแนวของเขตพื้นที่การศึกษา ได้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตลาดแรงงาน ความต้องการด้านอาชีพในปัจจุบัน สถานการณ์เด็กและเยาวชน นโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพและการแนะแนว ทั้งในส่วน of รัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งกรอบทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนางานแนะแนวเพื่อเป็นแนวทางนำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญในหน่วยที่ 1 ประกอบด้วย

- สถานการณ์การว่างงานของเยาวชน (15 -24 ปี) ทั่วโลกอยู่ที่ 75 ล้านคน ใน 75 ล้านคน อยู่ในเอเชียและแปซิฟิก 36 ล้านคน และเสี่ยงต่อการตกงานสูงกว่าผู้ใหญ่ถึง 5.3 เท่า
- ในประเทศไทย อัตราการว่างงานของเยาวชนอยู่ที่ ร้อยละ 2.7 หรือประมาณ 1 แสน 3 หมื่นคน ร้อยละ 40 ทำงานนอกระบบ ไม่มีนายจ้างรับผิดชอบ งานมีความเสี่ยง รายได้ต่ำ และไม่มีสวัสดิการคุณภาพแรงงานต่ำ จบแค่ ม.3 หรือต่ำกว่า และขาดทักษะทางอาชีพ(ข้อมูลจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ สำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก ปี 2558)
- เส้นทางชีวิตเด็กและเยาวชนไทย เด็กไทยที่เกิดปีละ 8 แสนคนเศษ หากเทียบอัตราส่วน 1 ต่อ 80,000 10 ต่อ 800,000 จะเห็นภาพง่ายขึ้น เด็ก 10 คน จะมีเส้นทางการเดินทางตามระบบการศึกษาไทยได้ใกล้เคียงต่างกัน โดย 10 คน 1 ใน 10 ไม่จบ ม.3 5 ใน 10 จำนวน 3 คน จบ ม.3 2 คน จบ ม.6/ปวช. 4 ใน 10 เรียนต่ออุดมศึกษา จำนวน 3 คน จบอุดมศึกษา 1 คน ไม่จบ ในจำนวน 3 คน ที่จบอุดมศึกษา มีเพียง 1 คน ที่จบแล้วได้งานทำในปีแรก อีก 2 คน ตกงาน (ข้อมูล จาก สสค. (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน))
- ปัญหาการจัดการศึกษาที่ผ่านมา นร.ที่จบม.3หรือม.6 ไม่ศึกษาต่อ มีจำนวนถึง ร้อยละ 40 และขาดสมรรถนะการทำงานในในสาขาอาชีพต่างๆ สถานประกอบการไม่ยอมรับเข้าทำงาน ประกอบอาชีพอิสระไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากขาดทักษะพื้นฐานในอาชีพ สำหรับนร.ที่เรียนต่อสายสามัญ มีเท่ากับสายอาชีพ คือ ร้อยละ 30 จะเห็นได้ว่าไม่สอดคล้องกับนโยบายการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ (จากเอกสารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการมีงานทำตามแนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ใน ศต.ที่21)
- สถานการณ์ความต้องการตลาดแรงงาน ต้องการกำลังคนในภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ จำนวนมากขึ้น และต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพและมีทักษะด้านวิชาชีพ รัฐบาลให้ความสำคัญการผลิตและพัฒนาคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพ จึงกำหนดเป็น นโยบายระดับประเทศ ให้มีการผลิตและพัฒนาากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ
- นโยบายที่เกี่ยวข้อง
 - นโยบายนายกรัฐมนตรีประชุมซูเปอร์บอร์ดการศึกษา ย้ำปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา จบแล้วต้องมีงานทำ ลดการเรียนในห้อง เพิ่มวิสัยทัศน์ให้กับนักเรียนโดยการหาข้อมูลนอกห้องเรียนเพิ่มขึ้น
 - สรุปนโยบายพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในการแถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 นโยบาย 11 ด้านประกอบด้วย

3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและ

พัฒนา และนวัตกรรม

9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกัน ๑๗
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

นโยบาย	รายละเอียด
3.การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ	3.1 ในระยะเฉพาะหน้าเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน ยกย่องคุณภาพแรงงาน 3.5 เตรียมความพร้อมสู่สังคมหลากหลายจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4.การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษาทางเลือกไปพร้อมๆกัน 4.4 พัฒนาคนทุกช่วงวัย 4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษา

- นายกรัฐมนตรี ปาฐกถา “ปฏิรูปการศึกษา...สร้างอนาคตประเทศไทย” 26 สิงหาคม 2558 ณ สโมสรกองทัพบก “ควรสร้างกระบวนการศึกษาและการเรียนรู้ สร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้จบการศึกษาออกมาแล้วมีงานทำ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

- แนวนโยบายนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรหลัก และหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ 5 ผลักดันให้ทันกับความต้องการของประเทศ จบแล้วต้องมีงานทำ เข้าทำงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community : AEC)ให้ทันปี 2558 เพื่อช่วยแก้ไขปัญหางาน และปัญหาสังคมได้

- ข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี 3 มีนาคม 2558 ระหว่างการประชุม ครม.

1. นักเรียนมัธยมต้นหรือปลาย ให้มีการเลือกวิชาเสริมที่เป็นวิชาชีพด้วย เพื่อให้วันข้างหน้าในการวางแผนอนาคต ไม่ใช่จบ ม. 6 แล้วมุ่งจะเข้ามหาวิทยาลัยอย่างเดียว เมื่อเบนเข็มไปสายอาชีพได้ด้วย หรือหากออกมาทำงานก็จะได้มีความรู้ทักษะได้ด้วย

2. ต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษากับการส่งเสริมวิชาชีพ ต้องจัดการเรียนให้ตรงกับตลาดแรงงานของชาติ ดูสายงานที่เป็นที่ต้องการของตลาด

- นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

“ 5 นโยบายทั่วไป 7 นโยบายเฉพาะ และ 10 นโยบายเร่งด่วน”

7 นโยบายเฉพาะ

ข้อ 3 การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันและสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนเป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

3.1 มีแนวทางการส่งเสริมและดำเนินการเพื่อปรับสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาและ

- นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2559
 - ข 7 การเพิ่มสัดส่วนอัตราเด็กเข้าเรียนในสายสามัญกับสายอาชีวศึกษา
 - ข 28 การศึกษาเพื่อการมีงานทำ
- ปฏิรูปการศึกษา มีจุดเน้นส่งเสริมผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ
- นโยบาย สพฐ. ปี 2559

กำหนดจุดเน้นด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว : ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวและบริการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพให้แก่ร.ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก และเข้าใจตนเอง สามารถวางแผนชีวิต ด้านการเรียน การประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

- มติครม.ด้านการแนะแนว วันที่ 29 ธค. 2558

เสนอให้กระทรวงแรงงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดให้มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร่วมมือกันแก้ปัญหาผลิตกำลังคนไม่ตรงตลาดแรงงาน ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และการทำงานต่ำระดับ ซึ่งจะกระทบต่อรายได้และคุณภาพชีวิตของตัวแรงงานและขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขัน โดยให้ดำเนินการให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) ทุกคนต้องได้รับการแนะแนวการศึกษาและอาชีพก่อนสำเร็จการศึกษาตามกระบวนการแนะแนวครบถ้วน ทุกขั้นตอนและกำหนดเป็นเป้าหมายและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาด้วย

นโยบายดังกล่าวเน้นให้เห็นถึงความสำคัญจำเป็นของการแนะแนว ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนก้าวเข้าสู่โลกของการมีอาชีพและงานทำได้อย่างมีคุณภาพ

- ยุทธศาสตร์การแนะแนวการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้มีมติคณะรัฐมนตรีด้านการแนะแนวลงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สพฐ.จึงกำหนดยุทธศาสตร์การแนะแนวการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการแนะแนวในระยะ ๓ ปี เป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่มุ่งพัฒนา ๔ ด้าน คือ (๑) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการงานแนะแนว (๒) ด้านการพัฒนาครูแนะแนวและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (๓) ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตและอาชีพ และ (๔) ด้านการมีส่วนร่วมภาคีเครือข่ายซึ่งจะดำเนินการจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์ต่อไป

2.วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ นโยบายที่เกี่ยวข้อง และทิศทางการพัฒนางานแนะแนวที่มียุทธศาสตร์การแนะแนวเป็นกรอบและแนวทางการดำเนินงานทั้งระดับเขตพื้นที่ และสถานศึกษา
- ชี้แจงทำความเข้าใจยุทธศาสตร์การแนะแนว

3.รูปแบบการจัดกิจกรรม

- การรับฟังบรรยาย

4.ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ลำดับ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ระยะเวลา	สื่อและเอกสารประกอบ
1	ผู้เข้ารับการอบรมฟังวิทยากรบรรยาย	30 นาที	Power point